

50 Anys
del Col·legi Públic
Jaume Balmes de Cervera

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA, BIBL. DE CERVERA

1538627260

Cervera, maig de 1987

L
57.1 Se
Cervera)
0

Poques coses permeten mesurar millor el dring espiritual d'un poble que les seves escoles. Tant els edificis —estil arquitectònic, conservació i neteja— com l'ambientació que hi donen els mestres i alumnes, són un exponent diàfan d'una realitat profunda. En aquest sentit, doncs, ens podem sentir satisfets si l'estat actual dels centres educatius a Cervera el comparem amb el d'anys enrera. Només moderadament satisfets, però, perquè som conscients que ens queden aspectes per millorar.

Parlant concretament d'aquest col·legi «Jaume Balmes», el Departament d'Ensenyament vol aprofitar l'ocasió commemorativa per assenyalar el seu decidit propòsit de continuar, en col·laboració amb l'Ajuntament de Cervera, la feina de rehabilitació i millora que s'ha acomplert, fins arribar a dotar aquest centre de tots els serveis educatius que una bona preparació per al món del futur fa necessaris.

Tanmateix, en espera d'aquestes millores que s'ha de fer, el col·legi «Jaume Balmes» és ja una magnífica realitat. Tot l'edifici té una prestància important que serveix de suport físic a un grup de mestres entusiasta. Els mestres són la peça clau d'una escola. Ells li donen, sempre, l'estil propi que tot centre educatiu ha de tenir. Per això és a ells, especialment, que agraïm l'esforç quotidià que fan a les aules i els animem a continuar la seva tasca tenaç, de vegades amagada, però en tot cas decisiva per tenir un país que valgui la pena.

Lleida, 6 de maig de 1987.

Josep Varela i Serra

Cap dels Serveis Territorials de Lleida

L'Escola a Cervera

Es compleixen durant el present curs escolar els cinquanta anys de la nova Escola Graduada de Cervera, avui escola «Jaume Balmes».

L'Escola Pública a Cervera constituí al llarg de molt temps un vertader problema.

Del meu record, els nois anaven, o a l'antic Convent dels Franciscans —conegut com les «sivelles» per haver-hi allí una fàbrica d'aquesta especialitat— o a la sala —avui de ball— de damunt del Cafè del Casal. Les noies al col·legi d'Educandas —on avui es troba el Museu Duran i Sanpere— o a les sales de l'antic Col·legi Major de Becaris, damunt del dipòsit municipal de detinguts, al carrer Estudivell.

Cap d'aquests llocs mereixia el nom d'Escola, i, molt menys, poder exercir com a tal. Això féu que durant molts anys les Autoritats Municipals reivindicuessin l'Escola Pública, però una Escola adequada ja als nous temps. El Ministeri d'«Instrucción Pública» va concedir la nova Escola, i l'Ajuntament féu l'esforç, no tan sols d'aportar el solar adequat, sinó també la pràctica totalitat del seu cost, mitjançant la subscripció del corresponent crèdit.

El 1936, l'Escola Graduada, amb una planta per a nois i una altra per a noies, estava ja disposada a rebre els seus primers alumnes. L'edifici fou construït amb noblesa, i representava un gran avenç. La seva posta en funcionament va quedar —evidentment— deslluïda per motiu de la guerra civil espanyola, que féu que el 1938 les aules es buidessin d'escolars per deixar pas a dependències d'un hospital de sang de campanya.

Avui, millorat l'edifici, aprofitats tots els seus espais, organitzat el servei de menjador escolar, ampliades les seves aules, amb nous serveis com els de Biblioteca o d'Informàtica, amb múltiples activitats escolars, l'Escola Pública «Jaume Balmes» s'ha convertit en un important centre de formació, a part que d'ensenyament, on, conjuntament amb l'Escola «Mossèn Arques», rep els infants de Cervera i de diversos pobles de la comarca.

La dedicació cada cop més destacada del professorat, així com dels Consells Escolars, la pròpia preocupació del Departament d'Ensenyament com, també, de l'Ajuntament, són penyora i garantia que la nostra Escola fa un treball important dins la societat cerverina.

Aquests cinquanta anys de vida i de magisteri escolar se celebraran de manera extraordinària, amb el desig que tothom —tots

els cerverins i comarcans—, principalment els pares d'alumnes, coneguin l'Escola, les seves dependències, la tasca que s'hi fa, el servei que dóna. És, no tan sols una gran ocasió per conèixer les seves característiques, la seva importància, la seva transcendència per a generacions d'infants i de joves, sinó també per estimar-la, per sentir l'Escola com a cosa pròpia, com la continuació de la llar familiar, on es formen els ciutadans de demà.

Acceptem la invitació que l'Escola ens fa! Fem-nos novament infants i tornem a l'Escola!

Joan Salat i Tarrats

Alcalde de Cervera

A l'entorn del cinquantenari

Aquests dies estem celebrant, amb tota joia i mereixement, el cinquantenari del C. P. «Jaume Balmes» i sembla adient aprofitar aquest feliç esdeveniment per donar un repàs a la història dels fets que han anat marcant el pas del temps; però encara és més important de fixar-nos en el present i en el futur que desitgem per a la nostra escola. El Col·legi Públic «Jaume Balmes» ha passat ja a formar part de «l'ànima» del nostre poble i, curs rera curs, acudeix a ell la quitxalla de barris i pobles de la rodalia de Cervera, qui com bandades d'ocells l'omplen de xiscles, alegria i color. I és pensant en aquests infants que, mestres i pares, hem d'aconseguir crear en aquest centre unes condicions que afavoreixin la formació com a «persones» dels nostres nens; no tan sols han de rebre uns aprenentatges bàsics, sinó unes eines que els serveixin per a l'esdevenidor.

Volem que la nostra escola formi part del poble al qual pertany, i sigui un focus permanent de cultura que des d'ella s'irradiï per tota la societat de la qual forma part i amb la que s'ha de comunicar constantment. Aquesta és una tasca difícil i engrescadora i que ha de ser feta amb la col·laboració de tots. I, ¿quina ocasió millor que aquesta celebració per demanar-vos a tots, mestres, pares, Departament d'Ensenyament, Ajuntament, el vostre suport?

¡Fem entre tots que aquest cinquantenari sigui una data **fonamental** en l'ensenyament a Cervera!

Rosa M. Martorell i Tarruella

i Claustre de Professors

Divagacions

Ara, que celebrem el cinquantè aniversari de la inauguració de l'estimada escola «Jaume Balmes», a qui ja viu més dels records que d'allò que pugui reservar-li l'avenir, són moltes les vivències que aquest fet li desperten.

La primera de la que tinc memòria, relacionada amb l'escola, és de quan essent alumna de l'últim curs del primer Institut de segona ensenyança de Cervera, el 1935, entre classe i classe o bé a l'hora de l'esbarjo, anàvem amb els companys/es al terreny que era llavors un descampat on alguna que altra mestressa de casa abocava les escombraries i, agafats de les mans, empeníem la baixada pel terraplè amb la pretensió d'arribar a baix sense caure ni deixar la mà que ens unia. Allí hi fou construïda l'escola.

Quan vaig visitar-la per primera vegada, no s'hi sentien pas rialles d'infants ni remor de lliçons. La guerra l'havia convertit en hospital acollidor de ferits del proper front, entre ells un familiar meu.

Poc podia pensar llavors que molts anys després bona part de la meva vida transcorreria entre aquelles parets i que allí acabaria la meva activitat professional.

I què diferent aquella escola que vaig trobar el 1958 de la que he deixat ara fa poc! Aquella era gairebé familiar, independent la femenina de la de nens, un grup reduït de companys i d'alumnes que es van anar fent nombrosos en agrupar ambdues graduades, quan es va absorbir la matrícula d'altres col·legis de la població i, sobretot, quan es va portar a terme la concentració reunint aquí les escoles de la comarca.

I, com no he d'estimar-la si allí he gaudit i he sofert impartint classes, col·laborant en la preparació de festes, exposicions, festivals, actes acadèmics, etc.

I allí he vist transcórrer la primera etapa escolar dels meus propis fills, alumnes en les aules de tan bons companys com he tingut.

Jo desitjo amb tot el cor que l'Escola «Jaume Balmes» continuï essent el centre modèlic on puguin seguir formant-se generacions i generacions de cerverins i comarcans que tinguin com un orgull haver passat per les seves aules.

Rosalia Rosich i Pedrós

Professora d'E.G.B., jubilada

Records d'un ex-alumne

Quan em van proposar d'escriure unes ratlles sobre l'escola en tant que ex-alumne no vaig dubtar gens d'acceptar. Era una bona ocasió per desempolsar records i reviure'ls de nou. Vaig regirar la calaixera per recuperar aquelles fotografies groguenques que em traslladaven a vint anys enrera. La meva memòria mai ha estat gaire privilegiada, i les imatges eren un bon vehicle per evocar records.

El maig del 68 jo celebrava el sant i anava a tercer de primària. En el nostre país els vents no bufaven pas massa bé, i els nens anaven amb els nens, i les nenes amb les nenes. Malgrat les circumstàncies externes recordo l'etapa del col·legi com un període feliç. I quan ma mare me'n fa cinc cèntims, aquesta impressió llunyana pren més cos. Suposo que no tot eren flors i violes, però el cas és que ara tinc records agradables dels meus anys «a les escoles».

La senyoreta Nati —què deu ser d'ella, per cert?—, era rossa i molt carinyosa amb tots. Amb una concepció integral de l'educació, també s'interessava per la nostra alimentació. Encara guardo a casa una pila de Popeyes. Ell i l'Olívia eren els meus herois del moment, i les llaunes d'espínacs eren el secret d'aquella força màgica (ara veig que Popeye era el fort i l'Olívia una mica fleuma). El cas és que un dia la Nati va acostar-se a ma mare i sense saber com fer-ho va començar a dissertar sobre l'alimentació de les criatures. La Francisca no sabia a què venia a to, allò. La dieta havia d'ésser equilibrada i variada. Sembla ser que quan la Nati em preguntava què havia dinat, jo responia —invariablement— que espínacs, com el Popeye. I clar, la senyoreta, esparverada, va intervenir en aquells suposats plats plens de ferro però mancats de tants altres ingredients. La Francisca, ma mare, encara es parteix de riure davant la meva insistència amb els espínacs i el tacte de la Nati. De totes maneres, era d'agrair aquella preocupació per l'alimentació.

Les classes de «les escoles» les recordo grans i, sobretot, molt clares. M'imagino que els mestres i les mestres, com ara, estaven queixosos de tenir tanta canalla en una sola classe, i ens havien d'aguantar com millor podien. La meva experiència docent m'ha permès de conèixer que a més a més de tenir idees clares, coneixements, actitud i consciència, també cal tenir bastant paciència.

També recordo que anant de classe als lavabos travessàvem una mena de vestíbul molt gran i amb un trebol molt alt, del qual penjava una mena de gronxador amb capacitat per a quatre, asseguts dos i dos de cara. Aquesta imatge la tinc molt gravada, probablement perquè m'agradava força de gronxar-m'hi.

En fi, l'enhorabona a tots aquells implicats directa o indirectament en aquests 50 anys de l'Escola «Jaume Balmes». Sempre he pensat que metges i mestres eren dues de les ocupacions més importants per la responsabilitat que comporten. La capacitat que té un mestre d'incidir en un nen és considerable. En certa manera tenen a les mans un instrument per fer als que vénen cada dia més lliures i feliços.

Max Turull i Rubinat

Ex-alumne del Col·legi

Relació d'actes i activitats previstes

DIA 8 DE MAIG:

A les 9'30 del vespre. — A la Sala-menjador del Col·legi, conferència: «El fracàs escolar: causes i prevenció», pel senyor Dionisio del Río, professor del Departament de Pedagogia Experimental de la UNED; amb la col·laboració del Centre Associat de la UNED de Cervera.

DIA 11 DE MAIG:

A les 9 del vespre. — A la Sala-menjador del Col·legi, conferència: «La participació dels pares en l'escola», per la Il·lma. Sra. Maria Rúbies, diputada al Parlament de Catalunya i presidenta del Consell Escolar de Catalunya.

DIA 15 DE MAIG:

A les 7 de la tarda. — A l'Auditori Municipal, cantata: «La formigueta que anava a Jerusalem», pels alumnes del Cicle Inicial.
«L'estel d'or», pels alumnes del Cicle Mitjà.

DIES 16 I 17 DE MAIG:

Dissabte, de 17 a 20 hores i diumenge, d'11 a 14 hores. — «Dia de portes obertes», amb mostres de:

Teatre: «Els estudiants de Cervera», Cicle Mitjà.

«La casa del mariner», Segona Etapa.

Vídeo: Projectió dels vídeos de les festes realitzades a l'escola.

Plàstica: Mostra dels treballs fets per a aquesta data.

Exposició de fotografies: Fotografies antigues i actuals referides a l'Escola.

Ajardinament general del Col·legi.

DIA 31 DE MAIG:

D'11 a 14 hores. — Al pati de l'Escola i a la Plaça Pius XII:

Festa de cloenda: Jocs de cucanya; en acabar, coca i xocolata per als nens.

Sardanes, a la Plaça Pius XII.

Vi d'honor, a la Sala-menjador, per a autoritats i convidats.

L'acte serà presidit pel Molt Honorable Conseller d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, senyor JOAN GUITART i AGELL.

Cervera, maig de 1987.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Serveis Territorials a Lleida

Maig de 198

373 (40)
Cerv
5